

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvæ Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1605

Cap. IX. Corpus, morbi, forma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53700)

propria formidine, dum simplici victu, & agrestibus pomis, ac si sitis admoneret, profuente aqua vitam tolerat. Pergit, An prudens.] Quasi gnarus coniurationis, & diei destinatae. Item, Ex Campaniâ remeauerat.] E villâ aliquâ ibi suâ. Et sanè ibi ante obitum sæpè in secessu vixit, & plerasque Epistolarum ad Lucilium scripsit. *Quartumq; apud lapidem.*] In villâ item aliquâ suâ. An Nomentanâ? Hoc Xicho Polentinus scripsit, sed merâ, puto, coniecturâ. Neque Tacitus admittit, qui de *quarto lapide* ab vrbe prodit: atqui Nomentum vel *duodecimum* distat. *Nulla pauoris signa.*] Eudignam Philosopho, & quidem Stoico, mortem: quam & sequentia deprædicant. *Imaginem vitæ suæ.*] Obsecro, si foedus Seneca, vt Dio voluit, hæcne de vitâ suâ, in clausulâ diceret? amicos scilicet, & arbitros eius cottidie, sic falleret? *Modo sermone.*] Leniter, & vt in alloquiis. *Aduersus præsentem formidinem mollitus.*] Non rescribo temerè: tamen ambigat aliquis, an non *mollitam*, & ad vxorem referatur. Sequentia videntur inducere, cum rogat temperaret dolori, & quæ iungit. *Vitæ, inquit, delinimenta.*] Hæc & pleraque alia, sunt ipsa Senecæ, aut certè similia: quia exstabant vulgata, vt mox dicet. *Senile corpus.*] Meo calculo LXXIII. aut quattuor annorum. Neque ultra fuisse, Neronis illa ad Senecam euincunt, non diu antè prolata, apud Tacitum: *Verum & tibi valida ætas, rebusq; & fructui rerum sufficiens:* quæ de seniore haud verè dicas. *Aduocatis scriptoribus.*] O virum, ô animi robur! in ipsâ etiam morte dictare, quod posteros iuuaret. Neque enim ambigendum, talia fuisse, ac constantiæ & sapientiæ mera præcepta. Argumentum, quod *in vulgus edita:* haud futurum, nisi præclara aliqua essent. Et quia edita, Tacitus omisit. ô improvidè factum! & nobis quoque cygnas illas voces audire vel leui aure esset? *Stagnum calidæ aquæ.*] Solium. & tunc primùm calidâ vsus, cum non ultra vsurus. *Balneo illatus.*] Laconico & sicco, vt opinor. Nam vapore, & acrimoniâ caloris, exanimatum ostendit. *Cum etiam tum prædiues & præpotens.*] Aliquid est, in quo Tacitus carpere videtur: nec satis tamen capio. Tacitum funus voluit, & sollennia eius venit: sed quomodo in eo *supremis suis consulit?* An ne testamentum Nero rumperet? qui fortasse heres in parte magnâ scriptus, & nolebat sibi per impendia aliquid perire. An in eo parcimoniam Senecæ tangit? sed verba examinata non huc eunt. Alius videbit.

CAP. IX,

Corpus, morbi, forma.

FINI VI, nisi placet de Corpore aliquid addi: & iuuat magnorum ingeniorum etiam habitacula, vt sic dicam, nouisse. Corpore igitur à pueritiâ infirmo fuit. Ipse de matertera, postquam in urbem perlatus esset: *Illius pio* Conf. ad Helu. cap. xvi. *maternoq; nutricio, PER LONGVM TEMPVS eger, conualuit.* Et in epistola quâdam: *Longum mihi commeatum valetudo dederat, repente inuasit. Quo* Epist. i. 1111. *genere? inquires. Prorsus merito interrogas: adeo nullum mihi ignotum est. Vni tamen morbo quasi assignatus sum: quem quare Græcò nomine appellem, nescio:*

* *Albina*. nescio: satis enim aptè dici *Suspirium* potest. Et mox addit: OMNIA corporis aut incommoda, aut pericula, per me transierunt. Vide senem, benè exercitatum! qui etiam adolescens *Destillationibus* vexatus fuit, & per eas videbatur ad tabem ire. Ipse iterùm: *Vexari te destillationibus crebris ac febriculis, eò molestius mihi est, quia expertus sum hoc genus morbi, quod inter initia contempsi. Poterat adhuc adolescentia iniurias ferre, & se aduersus morbos contumaciter gerere: deinde succubui, & eò perductus sum, ut ipse destillarem.* Ad summam maciem deductus, saepe impetum cepi abrumpenda vitæ: patris me indulgentissimi senectus retinuit. Satis clarè scribit, de macie suâ, & marcore: nec mirum Caligula sic à feminâ persuasum. Scribit enim Dio, cum causam quandam in Senatu egregiè & feliciter Seneca egisset, liuore suffusum illum Principem, qui solus videri eloquens volebat, cogitasse de Seneca tollendo: & fecisset, nisi una e concubinis admonuisset, Frustrâ mortem parariam morituro: tabe quippe laborare. Credidit, & saluti ea res Seneca fuit. Adeò verum est, quod ipse (an huc adspiciens?) scripsit: *Multorum mortem distulit morbus, & saluti illis fuit, videri perire.* Ceterùm corpore sicco & exhausto ad extremum fuit: quid mirum vel à morbis, vel magis à studiis? Et Tacitus etiam tertiam causam adiungit: *Corpus paruo victu tenuatum.* Neque id formosum fuisse, indicare videtur ipse Seneca alibi: *Quòd libros meos petis, non magis ideò disertum me puto, quàm formosum, si imaginem meam peteres.* Tangit, non fuisse: & imago quæ à Fulvio quidem Vrsino prodita est, non præfert dignum illo animo vultum. Est ista:

Ceterùm, corpus etsi tenue, firmabat exercitiis durioribus: ut cultu agri, & fossione vinearum: cuius meminit in Epistolâ quâdam, & *Questionibus Naturalibus*: vbi *diligentem vinearum fossorem* se appellat: itemque vniuersè hortorum. quod *artificium* etiam *suum* dicit.

Epist.
CIIII.
Lib. III.
cap. VI I.
Epist.
CXII.

CAP.